DOI: [10.32702/2307-2105-2019.4.64](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.4.64)

УДК 336.221

*I. В. Точиліна,
к. е. н., старший науковий співробітник,
ДННУ «Академія фінансового управління»
ORCID: 0000-0003-1176-4252*

ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

*Iryna Tochylna
PhD (Economics), Senior Researcher,
SESE "The Academy of Financial Management"*

TAXATION OF SMALL BUSINESSES IN THE FACE OF THE CHALLENGES OF THE DIGITAL ECONOMY

Розвиток цифрової економіки та швидке поширення інтернет-мереж призвели до змін у способах ведення бізнесу. Ці зміни можуть мати вирішальне значення для майбутнього податкових систем. У цій статті розглядаються виклики, з якими можуть стикатися податкові органи і платники податків в умовах цифровізації економічних процесів та нових можливостей, що забезпечуються особливостями взаємодії через цифрові платформи. Для податкових органів церики, пов'язані з мобілізацією податків від великої кількості малих підприємств – у випадку взаємодії через цифрові платформи їхня діяльність є практично невидимою для податкових органів, крім того, малий бізнес за таких умов має більше можливостей до спотворення інформації з метою уникнення та ухилення сплати податків. Для малих платників податків існує ризик вищого податкового навантаження, тому податкова політика, зокрема застосування спеціальних спрощених умов оподаткування, має вирішальний вплив на вибір організаційної структури бізнесу та рішення про реєстрацію й функціонування в офіційному секторі економіки. Самим цифровим платформам належить критична роль у легітимізації та посередництві угод, здійснених через ці платформи – це суттєва можливість для податкових органів ідентифікувати обсяги доходів, отриманих продавцями через платформи.

The development of the digital economy and rapid networks growth have led to changes in ways of doing business. The emergence of digital platforms that connect individual buyers and sellers directly (with peer-to-peer (P2P) principle), has lead to so-called Sharing Economy expansion. One of the defining characteristics of the new type of economy is the atomistic interactions among large number of indivisible, isolated and independent economic units. The ease of access and flexibility inherent in this type of economy has contributed to the fact that the number of people who carry out transactions through digital platforms has significantly increased over the past few years. These changes can be crucial for the future of the tax systems, since the modern tax legislation is not adapted to new ways of doing business. The informality, which is inherent in small atomistic

interactions through platforms, will give rise to an enforcement challenge for tax authorities since it increases the risk of non-compliance. At the same time, even though P2P sellers operate mostly as sole proprietors earning low incomes and profits, they are faced with the same compliance burdens as other self-employed businesses.

This paper is concerned with issues related to the challenges both for tax authorities and for taxpayers given the digital/sharing economy expansion and new features provided by interaction through digital platforms. For tax authorities they are as follows: risks associated with the mobilization of taxes from large numbers of small businesses – if they interact through the digital platforms and due to the fact that the information as for the paying of taxes by the small businesses can be distorted somehow aiming to avoid and evade the procedure of paying taxes. For small taxpayers there is a risk of higher tax burden – the tax policy and, in particular, some benefits of special simplified taxation systems have a decisive influence on the choice of organizational structure of a business and the decision to register and operate in the official sector of the economy. Since the responsibility of reporting concerning the income lies on the self-employed, the monitoring of the rapidly growing number of small-scale P2P platform participants, in terms of their constant movement between activities within and outside platforms, their maintenance is becoming more and more expensive for tax authorities. However, the critical role of digital platforms in facilitating and mediating transactions carried out through these platforms is a significant opportunity for tax administrations to identify the quantity of revenues received by sellers through the platforms.

Ключові слова: оподаткування; мікро-підприємства; самозайняті; дотримання податкового законодавства; цифрова економіка; економіка спільного використання.

Keywords: taxation; micro-enterprises; self-employed; tax compliance costs; digital economy; sharing economy.

Постановка проблеми та її зв'язок з науковими і практичними завданнями. Одним з фундаментальних елементів формування сучасної інформаційної економіки є цифрові платформи, які дозволяють їх учасникам (виробникам і споживачам), а також третім сторонам взаємодіяти один з одним у процесі створення та розподілу, поширення чи обміну цінностями, знижуючи бар'єри і скорочуючи труднощі взаємодії. Споживачі отримують через платформи доступ до цінностей, виробники й треті сторони - доступ до ринку або спільноти. Ті й ті отримують доступ до інструментів і послуг, які покращують якість взаємодії. Споживачі цінують доступ до високоякісних продуктів, які враховують їх особливі потреби і інтереси, а виробники цінують доступ до споживачів, яким потрібен їх товар чи послуга і які готові сповна за них заплатити. Так, Kickstarter, NaStarte, Спільнокошт (Biggggidea) допомагають обдарованим підприємцям збирати гроші на нові проекти, компанія eBay у співпраці з PayPal дозволяє будь-кому створити Інтернет магазин, який працює з клієнтами з усього світу; YouTube дозволяє музикантам показувати своїм шанувальникам відео виступів, позбавляючи їх від необхідності випускати фізичний продукт (CD або DVD) і укладати угоди з посередниками, які б його продавали; учні на Skillshare, EdX, FutureLearn цінують курси, доступні на сайтах; Airbnb, Booking.com для господарів, тому що дають їм доступ до міжнародного ринку мандрівників (та й для мандрівників ці платформи цінні не менше); рекрутери компаній вважають цінною мережу LinkedIn, тому що вона дозволяє їм зв'язуватися з потенційними претендентами; продавці вважають цінними сайти Alibaba, OLX і подібні, тому що вони допомагають їм продавати свої товари покупцям з усього світу. Цифрові платформи в контексті ключових принципів цифрової економіки з одного боку базуються на ІТ інфраструктурі, а з іншого боку є базисом не тільки електронної комерції та електронного бізнесу, але і всього спектру комунікацій в трикутнику бізнес-споживачі-держава [1, с.38]. Водночас, оскільки сучасне податкове законодавство не пристосоване до нових способів ведення господарської діяльності, зокрема, нових можливостей, що забезпечуються особливостями взаємодії через цифрові платформи, додаткового дослідження потребують питання оподаткування суб'єктів малого підприємництва в умовах викликів цифрової економіки в контексті ключових викликів для податкових органів та самих платників податків.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення проблеми. Дане дослідження опирається на праці вчених, що досліджують питання розвитку податкових систем [2-4], та на дослідження щодо перспектив цифрової модернізації економіки України [1, 6]. Наявність певних проблем, викликаних цифровою економікою в частині застосування діючих податкових правил [7], зокрема щодо малого підприємництва, зумовлює необхідність подальшого поглибленого дослідження та розробки варіантів їх подолання за допомогою цілісного підходу та з урахуванням потреб як податкових органів так і платників податків.

Постановка задачі. Метою статті є аналіз та систематизація викликів, що постають перед податковими органами при оподаткуванні суб'єктів малого підприємництва в умовах поширення цифрової економіки, розвитку цифрових платформ та економіки спільного використання.

Виклад основного матеріалу. Використання можливостей цифрових платформ для ведення бізнесу сприяло поширенню так званої економіки спільного використання (англ. Sharing Economy), в межах якої суб'єкти отримують доступ до чогось на ринках за принципом peer-to-peer (P2P)¹. Однією з визначальних характеристик P2P економіки є те, що взаємодія відбувається серед великої кількості неподільних, розрізнених і незалежних економічних одиниць (анатомічна взаємодія). Легкість доступу і гнучкість, притаманні цьому типу економіки сприяли тому, що кількість людей, які здійснюють транзакції через цифрові платформи суттєво зросла за останні кілька років. З одного боку, новий вид взаємодії спричиняє спотворення конкуренції та надання приватним особам та підприємствам у економіці P2P додаткові переваги над їх конкурентами в межах сектора, якщо вони використовують традиційні види зв'язків. З іншого боку створення сприятливого тиску на обмежувальні практики підвищує ефективність[7]. Водночас, малий масштаб і неформальність взаємодії сприяє тому, що діяльність через платформи практично нерегульованою з боку держави і погано видима для податкових органів. Такі економічні відносини оподатковуються менше, ніж інші види бізнесу завдяки використанню преференційних ставок чи режимів, або просто за рахунок того, що суб'єкти не показують свій прибуток. Відповідно, податкові доходи уряду знаходяться в зоні ризику, особливо якщо сюди перемістяться види діяльності, які є більш значимими з точки зору податкових надходжень. Тому основним завданням є формалізація цього нового способу ведення бізнесу, узгодження його з вимогами й можливостями регуляторних та податкових органів.

Оподаткування малого підприємництва. Неформальність, притаманна дрібним, анатомічним взаємодіям через платформи в цифровій економіці є серйозним викликом для зміцнення податкових систем, оскільки посилює ризики недотримання податкового законодавства. Так, дослідження показали, що станом на березень 2018 р. лише на шести платформах працювали щонайменше півмільйона працівників з України[8]. Це приблизно 3 % працездатного населення України. Згідно опитування, проведеного Дослідницьким центром Міжнародного кадрового порталу hh.ua, 18 % українських офісних працівників уже пробували цифрову роботу і хотіли б повністю перейти на неї; один із двох розглядає це як додаткове джерело доходу[9]. При цьому, три чверті працівників цифрових платформ не зареєстровані як самозайняті і не сплачують податків. В сфері онлайну цей показник вищий, ніж в інших сферах економіки. Більшість працівників, які виконують розміщені на цифрових платформах завдання, кваліфікуються цифровими платформами як «фрилансери» або «незалежні підрядники», а це означає, що вони виходять за рамки трудового законодавства. Майже половина (45 %) із них переконані, що їм не потрібно офіційно реєструвати їхню діяльність в державних органах (податкова й інші) для того, щоб працювати на інтернет-платформах. Лише 14 % впевнені, що потрібно реєструватися, ще 8 % вважає, що реєструватися скоріше за все потрібно[8].

Дрібний масштаб і неформальність взаємодії в принципі означають, що більшість суб'єктів здійснюють свою діяльність як самозайняті особи. Контролювати велику кількість дрібних транзакцій складно, заробітки більшості з них невеликі і невидимі для податкових органів, адже багато "неформальних" підприємств, можуть бути настільки малими, що взагалі не мають юридичної відповідальності за сплату податків. Однак, чисельність та значення таких суб'єктів господарювання для економіки стрімко зростає. Для прикладу, тільки на одній платформі для цифрової роботи Upwork.com у період з 2012 до 2017 року зареєструвалися майже 180 тис. українців, які за цей самий період заробили 262 млн. дол. [10]. В країнах Європи серед малих та середніх підприємств, приблизно 31 млн чол працюють як самозайняті, що становило 14 % загальної зайнятості ЄС-28 в 2016 р. З них 71,5 % не мали найманого персоналу - самостійно працюючи над власною справою і не отримуючи стандартну заробітну плату [11].

Отримуючи низькі доходи і прибутки малі підприємці стикаються з вищим тягарем дотримання податкового законодавства, порівняно з більшими суб'єктами господарювання [12-14], а невеликі суми оподаткованого доходу в сукупності можуть складати значну суму, тому питання ефективності постає як для платників податків, які намагаються дотримуватися законодавства і виконувати свої податкові зобов'язання, так і для урядів, перед якими стоїть задача комплексного удосконалення законодавства у сфері ведення бізнесу та оподаткування. З огляду на це варто також враховувати, що у випадку ведення діяльності через P2P платформи, виникатимуть певні труднощі при перевірці витрат, пов'язаних використанням особистих активів у комерційних цілях, - тут дійсно існують широкі можливості для маніпуляцій, хоча випадкові помилки також не виключені. Тому багато країн Європи уже активно відреагували на зазначені виклики введенням спеціальних умов оподаткування мікропідприємств, самозайнятих та фрілансерів. Меата таких заходів - заохочення формалізації малого бізнесу, і спрощення дотримання податкових зобов'язань платниками.

Один із способів спрощення податкових правил та полегшення тягара дотримання – це запровадження мінімального податку та встановлення мінімального обсягу доходу, за якого виникає обов'язок подавати

¹Термін, запозичений зі сфери комп'ютерних технологій, характеризував організаційну структуру комп'ютерних мереж. Комп'ютерні мережі типу peer-to-peer (або P2P) засновані на принципі рівноправності учасників і характеризуються тим, що їх елементи можуть безпосередньо зв'язуватися між собою, на відміну від традиційної архітектури, коли лише окрема категорія учасників, яка називається серверами, може надавати певні сервіси іншим.

звітність по податку на доходи фізичних осіб. За аналогією зі встановленням мінімального осягу обороту, за якого виникає обов'язок сплати ПДВ, визначення граничного значення обсягів доходу буде залежати від вартості адміністрування порівняно з доходами від оподаткування P2P бізнесу. В Великобританії порахували, що їхня нова податкова знижка буде стосуватися 700 тис. учасників P2P економіки і дасть можливість заощадити на адміністративних витратах близько 20 млн фунтів стерлінгів на рік щодо осіб, які не повинні ні подавати податкові декларації, ні обліковувати та подавати звітність про свої витрати. Маючи більш точні цифри по кожному сектору, уряди зможуть більш точно визначати порогові значення щоб збалансувати адміністративні витрати з очікуваними обсягами доходів[15].

Експерти також вважають, що введення цієї податкової знижки може стати стимулом для тих, хто заробляв більше 1000ф.ст в рік і не декларував ці доходи, нарешті зробити це. Така мета не декларувалася при запровадженні пільги, але це може стати корисним побічним ефектом. До слова, цей крок був схвалений компаніями, що працюють в економіці спільної участі, включаючи Airbnb. У заяві компанії сказано: «Ми аплодуємо уряду за підтримку хостів і прогресивних бізнес-моделей по всій країні; їхня ініціатива з цього важливого питання є прикладом для всього світу». Британська галузева група для компаній, що працюють в цьому секторі (SharingEconomyUK), також привітала той факт, що Великобританія є першою країною, яка запровадила таке спрощення.

Іншим варіантом, який уже існує в багатьох країнах є запровадження презумптивної схеми для МСП в межах загальної податкової системи. Цей режим дозволяє знизити тягар дотримання для платників з дуже низьким оборотом і відповідні адміністративні витрати на аудит і перевірку таких платників. У найпростішому випадку до валового доходу продавців платформ застосовується знижена уніфікована податкова ставка. Дійсно, у 2016 році італійський уряд запропонував платформам стягувати 10% вий податок з усіх транзакцій, що здійснюються через платформи.

У міру того, як волатильність доходів може бути вищою для підприємств, що працюють через цифрові платформи, враховуючи нерівномірність діяльності, іншою альтернативою може бути застосування фіксованої ставки податку (flatrate) до середнього доходу за фіксовану кількість років. Метод усереднення може надавати податкові переваги, у випадку коливання доходу з одного року в інший. У Сполучених Штатах, наприклад, заповнивши спеціальну форму Лподаткової декларації, можна задекларувати середній дохід від рибальства або фермерства. Це дає можливість сплатити менше податків, якщо одного року доходи від сільського господарства або рибальства були високими, а інших (один чи два) – незначними. Такий підхід використовується в деяких країнах для оподаткування доходів від фермерства чи лісового господарства, і він може бути успішно застосований для малих підприємств та самозайнятих осіб, що працюють за допомогою інтернет-платформ в умовах розвитку цифрової економіки.

Презумптивна система також може бути цікавою в контексті даної проблематики завдяки спрямуванню на спрощення звітності про витрати. В світі, де цифрові платформи автоматично поширюють інформацію про доходи продавців, фрілансерів, однією з можливостей могло би бути запровадження добровільного фіксованого відрахування з валових надходжень. Такий підхід уже використовується в Великобританії – як було показано вище, там запроваджена податкова знижка на дохід від торгівлі і здачі власності в оренду через P2P платформи.

Використання сучасних технологій для покращення адміністрування податків. Оскільки обов'язок зітхувати про отримані доходи лежить на самих самозайнятих, моніторинг стрімко зростаючої кількості дрібномасштабних учасників P2P платформ – за умови їх постійного переміщення між видами діяльності в межах платформ і поза ними – стає все більш дорогим для податкових органів. Багато урядів усвідомили необхідність прояснити ці питання і підлаштувати належним чином податкові системи. Австралія, Канада, Великобританія і США – це якраз ті країни, які дослідили ці питання і знайшли можливість уточнити, прояснити податкові вимоги для користувачів P2P платформ. Деякі платформи взяли на себе відповідальність інформувати платників про те, що саме вони несуть відповідальність за сплату податків. Зокрема платформи розміщують коротку інформацію та методичні поради про це на своїх вебсайтах. AirBnB пішла далі, стягуючи 28% доходу з користувачів в США, якщо вони не надають своїх податкових даних.

Однак, критична роль цифрових платформ у полегшенні та посередництві угод, здійснених через ці платформи - це суттєва можливість для податкових адміністрацій ідентифікувати обсяги доходів, отриманих продавцями через платформи. Багато країн намагаються знайти можливості для співпраці з платформами для доступу до цієї інформації. Інші просто розширюють повноваження податкових органів, даючи їм право вимагати таку інформацію у платформ, зобов'язуючи їх автоматично звітувати про продавців, які отримали дохід, що перевищує встановлений обсяг, звільнений від оподаткування. Наприклад, Великобританія нещодавно ввела законодавство, що дає право податковим органам вимагати таку інформацію від платформ.

У США усі індивіди чи організації, що протягом року платять незалежним підрядникам 600 і більше дол. зобов'язані заповнювати форму 1099-MISC, щоб повідомити про ці платежі податковим органам. Фінансові платформи (діяльність яких спрямована на фінансове посередництво, фінансові послуги (краудфандінг, спільне кредитування) про будь-який чистий дохід від процентів (netinterestearnings), що перевищує 10 дол США звітують, заповнюючи форму 1099-OID. Підрядники також отримують копії цих форм, для того, щоб мати можливість подати чітку інформацію при поданні звітності про отриманий протягом року дохід. Платформи в принципі повинні виконувати ці вимоги, оскільки вони класифікують своїх продавців як незалежних підрядників. Якщо так, то вони паралельно подають податковим органам інформацію про оброт, який може бути перехресно звірений зі звітами відповідних платників. Однак, готовність платформ та учасників надавати

такий доступ до інформації формується на основі як інституційних так і соціополітичних факторів. Платформи можуть неохоче надавати таку інформацію, бажаючи захистити приватність своїх користувачів, або, наприклад, робитимуть це лише в обмін на якісь поступки. Доки довіра до уряду невисока, або верховенство права слабе, надання інформації уряду може навіть стримувати вихід на ринок через платформи.

Роль платформ в посередництві електронних платежів для P2P транзакцій також засвідчує їх важливу роль як податкового агента. Це безпосередньо стосується непрямих податків на загальну вартість угоди. Невелика кількість платформ, дійсно, погодилися стягувати і перераховувати податки зі своїх користувачів. Наприклад, в секторі оренди житла AirBnB виконує таку роль для готелів і туристів у чотирьох країнах світу.

Ще один виклик, що стоїть перед податковими адміністраціями – це їх інституційне переформатування з урахуванням еволюції комерційних відносин: впровадження електронних сервісів, ліквідація неефективних підрозділів та заміна їх на автоматизу, що дасть можливість зменшити витрати часу та фінансових ресурсів на обробку великих обсягів даних.

Висновки. Ряд питань, пов'язаних з оподаткуванням бізнесу в умовах розвитку цифрової економіки змушують переглядати вже існуючі компроміси у сфері податкової політики та адміністрування в новому світі. Розвиток цифрової економіки посилює виклики для податкових систем як для держави, так і для самих платників. Для держави – це, в першу чергу, ризики пов'язані з мобілізацією податків від мікро-бізнесу, самозайнятих осіб та фрілансерів, адже запровадження контролю за великою кількістю дрібних платників і ухилянтів дуже дороге з точки зору адміністрування. Для дрібних платників податків, що здійснюють свою діяльність через цифрові платформи – це ризик високого податкового навантаження і ризик бути притягнутим до відповідальності, тому податкова політика і можливість застосування спрощених процедур при адмініструванні податків мають вирішальний вплив на вибір організаційної структури бізнесу і прийняття рішення щодо реєстрації та функціонування в офіційному секторі економіки.

При цьому застосування технології цифрових платформ одночасно може стати й відповіддю на деякі з цих викликів. Як онлайн-посередники, вони фіксують дані про величезну кількість транзакцій, що відбуваються на віртуальних ринках, які вони контролюють. Уряди можуть співпрацювати з ними, щоб отримати доступ до цих даних, що, безсумнівно, полегшить інформаційні обмеження та посилить правозастосування і дозволить краще кількісно визначити діяльність, яка раніше була незадокументована, або задокументована частково.

Цифрова економіка, що опинилася поза сферою національного податкового поля, генерує досить великий обсяг доходів, який досі є неоціненим. Тому, при визначенні податкової політики, уряду необхідно буде спочатку оцінити розмір і динаміку цифрової діяльності великих корпорацій та атомарних взаємодій в межах P2P діяльності в своїй країні і визначити потенційний вплив на податкові надходження від запровадження нових, спеціальних податкових правил, чи внесення змін до існуючих податкових систем у зв'язку зі стрімким розвитком цифрової економіки та економіки спільного використання.

Список використаних джерел.

1. Ляшенко В.І. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку: монографія / В.І. Ляшенко, О.С. Вишневський; НАН України, Ін-т еко-номіки і пром-сті. – Київ, 2018. – 252 с
2. Єфименко Т. І. Податки в інституційній системі сучасної економіки / Т. І. Єфименко ; НАН України, Ін-т економіки та прогнозування. — К., 2011. — 688 с.
3. Актуальні проблеми теорії та практики оподаткування: монографія / [за ред. Новицького А.М., Лисенка В.В., Швабії К.І.]. – Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2013. – 558 с
4. Філіппова С.В., Ананська М.О. Вибір системи оподаткування та організація податкового обліку суб'єктами малого підприємництва – юридичними особами на засадах альтернативності: монографія / С.В. Філіппова, М.О. Ананська – Донецьк: Вид-во «Ноулідж», 2013. – 120 с.
5. Олейнікова Л.Г. Формування конкурентоспроможної системи оподаткування в Україні / Л.Г. Олейнікова; ДНУ «Академія фінансового управління». – К., 2015. – 396 с.
6. Макарова М. В. Тенденції розвитку цифрової економіки: Монографія. – Полтава: РВВПУСКУ, 2004. – 240 с.
7. Aslam A, Shah A. Taxation and the Peer-to-Peer Economy. IMF Working Paper/ Aug/ 2017 URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2017/08/08/Taxation-and-the-Peer-to-Peer-Economy-45157>
8. Алексинська М., Бастракова А., Харченко Н. Зайнятість через цифрові платформи в Україні. Проблеми та стратегічні перспективи. Міжнародна організація праці, 2018 р. URL: https://www.iiis.com.ua/materials/pr/15082018_ILO_report/wcms_ukr.pdf
9. Out of the office: Why freelance attracts Ukrainians? URL: <https://hh.ua/article/19510> [Jan. 2019]
10. Божкова К. Как изменился фриланс в Украине за 5 лет: конкуренция, специальности, рейтинги. URL: <https://ain.ua/2017/03/22/kak-izmenilsya-frilans-v-ukraine-za-5-let-konkurenciya-specialnosti-rejty/>
11. Annual Report on European SMEs 2016/2017 Focus on self-employment SME Performance Review 2016/2017 - https://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review_el#annual-report
12. Current challenges in revenue mobilization: Improving tax compliance. IMF, April 2015. <https://www.imf.org/external/np/pp/eng/2015/020215a.pdf>
13. European Commission (2007), Simplified Tax Compliance Procedures for SMEs – Final Report of the Expert Group, EC Publishing, Brussels URL: https://ec.europa.eu/growth/content/final-report-simplified-tax-compliance-procedures-smes-0_en

14. Eichfelder, Sebastian; Hechtner, Frank (2016) : Tax compliance costs: Cost burden and cost reliability, Arqus Discussion Paper, No. 212, Arbeitskreis Quantitative Steuerlehre (arqus), Berlin. URL: <http://hdl.handle.net/10419/148606>
15. IncomeTax: new tax allowance for property and trading income. Policypaper. HMRC <https://www.gov.uk/government/publications/income-tax-new-tax-allowance-for-property-and-trading-income/income-tax-new-tax-allowance-for-property-and-trading-income>
16. Fair Taxation of the Digital Economy. EU. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/fair-taxation-digital-economy_en

References.

1. Lyashenko, V.I. and Vyshnevs'kyi, O.S. (2018) Tsyfrova modernizatsiya ekonomiky Ukrayiny yak mozhlyvist' proryvnoho rozvytku: monohrafiya [Digital modernization of the Ukrainian economy as a possibility of breakthrough development: monograph], NAS of Ukraine, Institute of Industrial Economics, Kyiv, Ukraine.
2. Yefymenko T. I. (2011) Podatky v instytutsiyniy systemi suchasnoi ekonomiky [Taxes in institutional system modern economy], Kyiv, Ukraine
3. Novyts'kyj A., Lysenko V. and Shvabij K. (2013) Aktual'ni problem teorii ta praktyky opodatkuvannia: monohrafiia [Actual problems of theory and practice of taxation: monograph], Vydavnytstvo Natsional'noho universytetu DPS Ukrainy, Irpin', Ukraine
4. Filyppova S.V. and Anans'ka M.O. (2013) Vybir systemy opodatkuvannia ta orhanizatsiia podatkovoho obliku sub'iektamy maloho pidpriemnytstva – iurydychnymy osobamy na zasadakh al'ternatyvnosti: monohrafiia [Selection of taxation system and organization of tax accounting by small business - legal issues and alternatives: monograph], Donetsk, Ukraine.
5. Oleynikova L. (2015) Formuvannia konkurentospromozhnoi systemy opodatkuvannia v Ukraini [Formation competitive tax system in Ukraine], Akad. fin. Upravlinnia, Kyiv, Ukraine
6. Makarova M. (2004) Tendentsii rozvytku tsyfrovoy ekonomiky: Monohrafiia.[Trends in the Digital Economy Development: Monograph], Poltava, Ukraine
7. Aslam A and Shah A. (2017) Taxation and the Peer-to-Peer Economy. IMF Working Paper URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2017/08/08/Taxation-and-the-Peer-to-Peer-Economy-45157>
8. Aleksynska M., Bastrakova A. and Kharchenko N. (2018) Work on Digital Labour Platforms in Ukraine: Issues and policy Perspectives. Report. International Labour Organization. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---travail/documents/publication/wcms_635370.pdf
9. HH.ua (Head Hunter) (2016) Out of the office: Why freelance attracts Ukrainians? Research Center of the International Human Resources Portal. URL: <https://kiev.hh.ua/article/19510>.
10. Bojkova K. (2017) Kak yzmenylsia frylans v Ukrayne za 5 let: konkurentsya, spetsyal'nosty, rejty. [How has freelance changed in Ukraine in 5 years: competition, specialty, raits] URL: <https://ain.ua/2017/03/22/kak-izmenilsya-frilans-v-ukraine-za-5-let-konkurenciya-specialnosti-rejty/>
11. European Commission. (2017) Annual Report on European SMEs 2016/2017 Focus on self-employment. 2016/2017 SME Performance Review URL: https://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review_el#annual-report
12. International Monetary Fund (IMF). (2015). Current Challenges in Revenue Mobilization: Improving Tax Compliance International Monetary Fund, Washington, DC. URL: <https://www.imf.org/external/np/pp/eng/2015/020215a.pdf> [Jan. 2019]
13. European Commission (2007) Simplified Tax Compliance Procedures for SMEs – Final Report of the Expert Group, EC Publishing, Brussels URL: https://ec.europa.eu/growth/content/final-report-simplified-tax-compliance-procedures-smes-0_en
14. Eichfelder, Sebastian; Hechtner, Frank (2016): Tax compliance costs: Cost burden and cost reliability, Arqus Discussion Paper, No. 212, Arbeitskreis Quantitative Steuerlehre (arqus), Berlin. URL: <http://hdl.handle.net/10419/148606>
15. HM Revenue and Customs (HMRC). (2018). Income Tax: New Tax Allowance For Property And Trading Income. Policy paper. URL: <https://www.gov.uk/government/publications/income-tax-new-tax-allowance-for-property-and-trading-income/income-tax-new-tax-allowance-for-property-and-trading-income>
16. European Commission. (2018). Fair Taxation of the Digital Economy. Taxation and Customs Union. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/fair-taxation-digital-economy_en

Стаття надійшла до редакції 20.04.2019 р.